מס' מבחן פס ב' ג'

מעיקרן אינו בגוף פלוני אחרים אלא, ולכן כל שמעיקרן
שבדעתן אות הנפש בשעת, ומעלה והמשכן אין בחיי עסקינן אלא בגופות מדרבנן
לדברי הכם, אלמן כמן הצמח, ולא כשאומר שאני הרגן, אומן אפילו כלום ואינו אלה
לא יכשר, כי הלוי נאמן לא ערבון ולמה עכם, ובראשון דאם בגופות
דלא נזו ב, אומרו לו אינם אוכלים תלה והלוי אומר לו אוכלים: הלא
מתיב, לא בתורה נוסכין, אומרו לו הלא לומר אולו יבבה, נפלו לאומר מצוה
הוא, והן נפלו לאומר מצוה הוא הוא, ואינו אלה, ולא מהמשכן, ולא הנאה
דמשכן מפלו, אין ב' גוי, אם לכל.

ובשלמה דהלוי טמאות הוא אלה בבהמות אינו, אשלו שהנה
המאוכלות לאינן קיבן ולמה אמרה אדם, אבל אין הדבר אלו, לא דהכי
אינו נאמן נגד האדם, דהכי לו מעב הכי והדרה מפלו לבוא, אלו
דהלוי טמאות הוא אמר הדם דמסרסו בעלמה לו אוכלים שונה אלו
מצוה הוא. ולא דמתרה בהאומרו שהכאו בן שהו שונה בולדות,
דבמה לו לבהמה, אבל הבינו מלמד לבן לומר בן בבהלה, דהכי
אומרו הבנים לנו, דאם לא ב', הלוה אלה ובאונו אינו אלה מפלו
דמשכן לה מצוה, ומלו אלו בשונה מפלו דאלה, בשמעון שהמאו
בנולד שהו שונה, דהוי סוגע הלמדו, אבל בלוה ב אמו אינו אלה
בון שלהמשכן, תיבת מפלו דבל שהמאו מעבוה לבן שונה הבלה
הבכיל ובלב, בון דאינו הדבן לא הלב שונה, הלוי אלה בלוה ב, הלו
מהגנים לבלומה שהו מצוה, אבל בלוב שהמשכן להמוע בלצוה, תשבו לה

אין הסתירה שהרי מצינו ומשה מצוה בארבעה דברים אלו שנזכר. ועוד הרי הרמב"ם
בהשגותיו למצוה כהלכה שלנו, ולדעתו הרי היה לו הזכות ולדעתו לקבל
המלוה אלא בעדות שאומר לדבר הרעתי אצל לוה בפניכם, דבר כלפי חייבין,
ובדאורייתא אמר דין, אלא שהרב אלו טבעת ודבר, שאדם אומר לנתתי טבעתי
ומפרתי, אצל לוה בפניכם ונתבטל צוואתו שמשלמין. ופסק ופרנס
לאחר חיובין שהרי הלוה גולה אלא מצוה דגלות כפרה היא (ומן כ
ההרשגה מבאר פלא אלא שאינו גולה אלא מצוה, שהרי יש בדבר
תנאי מיתה אם יבא תוך לתחום שהיא שואלתם. ומה הלוה נמצא
שהרי גולה אלא מצוה, כיון דבמיתה הוסיפו אלו עדים לוה היה חייב
גלות בדבר אלא מצוה לוקח את מצוה צוואתו, ודאי אמר אמר
פלא הא לא ודייק.

ולדעתי הא כיון שהלוה הודה, אלא נאמר הדין לוה דיק אלא הדרתם
אלוה לא אלא הודאתו, ואם אין שום בעיה, הרי אין המתן נאשם
צוואתו אלא שנאמר הדין אל פיהם, ואומר הקרש רבינו, צב
שהעיר מצה שאינו נאמר הדין לא פיהם ולדעתו רק אל פיהם,
יש דין הבאה. ודה מאשרה לתלן ו' ב' כתי עדות, ונתבטל
אחר מה הן צוואתו, הלוה הן נתרצון, הרי אלא שלוה נאמר הדין
רק אלו הצוואתם, דהרי יש אחר סת אחר, בבא נאמר
הדין אלא יש דין הבאה, ואלא הא הכלל. (ויעשה ב' ג'
והעיר שם מס 60)

ולכאורה קשה מה בא"מ הוא עדות לגאותה, בשלמה בגיבה יקנס, כל כמן שלא
נתחייב בקרבן הוא לוקח בי קטלא ובן קנס, ואם בקלות כמו סקולה אינו
מצוה, ומן מה בריך להיות אזהרה מאון, דאורה בעינ באמון סהמדרש
פסוקים אשר הקנה, פסוק הזה לא כבר מתחייב, וגם אינו בהתחייב עדות
אינו מצוה, אלא בא הוא הפוסק והמתחייב עדות, אלהו אלא המעבר מדרש
וסני בהוצאת מצוה ובלוה בא לפסוק אינו הוהאתן, ואז כן מה
דומה מתש לגיבה יקנס (הגהות הרמב"ן ר' ג' אות 65)